

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2020/358**(2020. gada 4. marts),****ar ko attiecībā uz planiera pilota apliecībām groza Īstenošanas regulu (ES) 2018/1976****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 4. jūlija Regulu (ES) 2018/1139 par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un ar ko izveido Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūru, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2111/2005, (EK) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 un Direktīvas 2014/30/ES un 2014/53/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 552/2004 un (EK) Nr. 216/2008 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 3922/91 ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 23., 27. un 31. pantu,

tā kā:

- (1) Komisijai ir jāpieņem īstenošanas noteikumi, kas vajadzīgi, lai noteiktu prasības planiera pilota apliecībām saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1139, ja šādi gaisa kuģi atbilst minētās regulas 2. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) un ii) punktā izklāstītajiem nosacījumiem.
- (2) Ņemot vērā planieru lidojuma apkalpes locekļu licencēšanas īpatnības, ir vajadzīgas īpašas licencēšanas prasības, kas iestrādātas atsevišķos noteikumos. Šo prasību pamatā vajadzētu būt vispārējiem noteikumiem par lidojuma apkalpes licencēšanu, kas paredzēti Komisijas Regulā (ES) Nr. 1178/2011 ⁽²⁾. Tomēr tie būtu jāpārstrukturē un jāvienkāršo, lai nodrošinātu, ka tie ir samērīgi un pamatojas uz pieeju, kas balstīta uz risku, vienlaikus nodrošinot, ka planieru piloti ir un turpina būt kompetenti veikt savas darbības un pildīt savus pienākumus. Lai ņemtu vērā licencēšanas noteikumu pārņemšanu no Regulas (ES) Nr. 1178/2011 uz Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2018/1976 ⁽³⁾, būtu jāveic arī planieru ekspluatācijas noteikumu attiecīga redakcionāla atjaunināšana.
- (3) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 12. panta 2.a punkta 3) apakšpunktu dalībvalstis līdz 2020. gada 8. aprīlim var turpināt piemērot valsts licencēšanas noteikumus, kas nodrošina pilota pamattiesību pieejamību. Dažas dalībvalstis ir ziņojušas Komisijai un Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūrai ("EASA"), ka, šajā kontekstā turpinot piemērot tos valsts licencēšanas noteikumus, kuri studentpilotiem ļauj bez uzraudzības izmantot ierobežotas tiesības un pakāpeniski iegūt pamattiesības, tiek sekmēta aviosporta un amatieru lidojumu popularizēšana, jo iespējas veikt lidojumus ir pieejamas vienkāršāk un ar pieņemamākām izmaksām. Veicinot un sekmējot to, ka vispārējās nozīmes aviācija tādējādi ir vienkāršāk pieejama, tiek nodrošināta atbilstība EASA Vispārējās nozīmes aviācijas celveža mērķiem, kuru nolūks ir izveidot proporcionālāku, elastīgāku un proaktīvāku regulatīvo sistēmu ⁽⁴⁾. Minēto iemeslu dēļ būtu jādod dalībvalstīm rīcības brīvība turpināt šo valsts licencēšanas noteikumu piemērošanu saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2019/430 ⁽⁵⁾ ieviestajiem principiem, lai izdotu planiera pilota apliecības ("SPL"). Tomēr tad, ja dalībvalstis izmanto šādas atļaujas, tām būtu jāinformē Komisija un EASA. Lai saglabātu pieņemamu aviācijas drošības līmeni, dalībvalstīm būtu arī jāuzrauga šādu atļauju izmantošana.

⁽¹⁾ OV L 212, 22.8.2018., 1. lpp.

⁽²⁾ Komisijas 2011. gada 3. novembra Regula (ES) Nr. 1178/2011, ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras attiecībā uz civilās aviācijas gaisa kuģa apkalpi atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008 (OV L 311, 25.11.2011., 1. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas 2018. gada 14. decembra Īstenošanas regula (ES) 2018/1976, kas atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2018/1139 nosaka detalizētus planieru ekspluatācijas noteikumus (OV L 326, 20.12.2018., 64. lpp.).

⁽⁴⁾ <https://www.easa.europa.eu/easa-and-you/general-aviation/general-aviation-road-map>

⁽⁵⁾ Komisijas 2019. gada 18. marta Īstenošanas regula (ES) 2019/430, ar ko Regulu (ES) Nr. 1178/2011 groza attiecībā uz ierobežotu tiesību izmantošanu bez uzraudzības, pirms tiek izdota vieglā gaisa kuģa pilota apliecība (OV L 75, 19.3.2019., 66. lpp.).

- (4) Lai nodrošinātu netraucētu pāreju, visiem sertifikātiem, atļaujām un apstiprinājumiem, kas planieru pilotiem pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas izdoti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1178/2011, būtu jāpaliek spēkā. Valsts parauga planiera pilota apliecības, kas izdotas pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas, būtu jākonvertē par apliecībām, kas izdotas saskaņā ar šo regulu, šādā nolūkā izmantojot konvertācijas ziņojumus, ko dalībvalstu kompetentās iestādes sagatavojušas, apspriežoties ar EASA.
- (5) Planieru pilotu apmācība, kas pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas sāka saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*), būtu pilnībā jāieskaita, jo tā atbilst mācību prasībām, kas ir līdzvērtīgas vai pat plašākas par mācību prasībām, kuras ieviestas ar šo regulu. Apmācība, kas pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas sāka saskaņā ar Čikāgas konvencijas 1. pielikumu, būtu jāieskaita, pamatojoties uz dalībvalstu sagatavotajiem prasību izpildes ieskaitīšanas ziņojumiem.
- (6) Esošajām mācību organizācijām būtu jādod pienācīgi ilgs laiks mācību programmu pielāgošanai, ja tas nepieciešams vienkāršoto mācību prasību kontekstā.
- (7) Šajā regulā paredzētie pasākumi pamatojas uz EASA Atzinumu Nr. 01/2019 ⁽⁶⁾ saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1139 75. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktu un 76. panta 1. punktu.
- (8) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi ar Regulas (ES) 2018/1139 127. pantu izveidotā komiteja,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Īstenošanas regulu (ES) 2018/1976 groza šādi:

- 1) nosaukumu aizstāj ar šādu:

“Komisijas 2018. gada 14. decembra Īstenošanas regula (ES) 2018/1976, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139 paredz sīki izstrādātus planieru ekspluatācijas noteikumus un planieru lidojuma apkalpes locekļu licencēšanas noteikumus”;

- 2) regulas 1. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Ar šo regulu paredz sīki izstrādātus noteikumus par lidojumiem ar planieriem un par planiera pilota apliecību un ar tām saistīto kvalifikācijas atzīmju, tiesību un sertifikātu izdošanu un uzturēšanu spēkā, ja šādi gaisa kuģi atbilst Regulas (ES) 2018/1139 2. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) un ii) punktā izklāstītajiem nosacījumiem.”;

- 3) regulas 2. pantu groza šādi:

- a) ievadeikumu aizstāj ar šādu:

“Šajā regulā piemēro turpmāk norādītās definīcijas un, ja vien termini šajā pantā nav definēti citādi, Regulas (ES) Nr. 1178/2011 2. panta definīcijas.”;

- b) panta 10. punktu aizstāj ar šādu:

“10) “līgums par nomāšanu bez apkalpes” ir uzņēmumu līgums, saskaņā ar kuru planieri ekspluatē nomnieka atbildībā.”;

- c) pievieno šādu 11.–13. punktu:

“11) “valsts parauga apliecība” ir pilota apliecība, ko dalībvalsts pirms šīs regulas III pielikuma (*Part-SFCL*) vai Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) piemērošanas sākuma dienas izdevusi saskaņā ar valsts tiesību aktiem;

⁽⁶⁾ “Easier access for GA pilots to IFR flying & Revision of the balloon and sailplane licensing requirements” (Atzinums Nr. 01/2019 (A) & (B), 19.02.2019.), pieejams: <https://www.easa.europa.eu/document-library/opinions>

(12) “*Part-SFCL* apliecība” ir lidojuma apkalpes locekļa apliecība, kas atbilst šīs regulas III pielikuma (*Part-SFCL*) prasībām;

(13) “konvertācijas ziņojums” ir ziņojums, uz kura pamata apliecību var konvertēt par *Part-SFCL* apliecību;”;

4) pēc 3. panta iekļauj šādu 3.a–3.d pantu:

“3.a pants

Pilota apliecības un veselības apliecības

1. Neskarot Komisijas Deleģēto regulu (ES) (*), šīs regulas 1. panta 1. punktā minēto gaisa kuģu piloti ievēro šīs regulas III pielikumā (*Part-SFCL*) un Regulas (ES) Nr. 1178/2011 IV pielikumā (*Part-MED*) noteiktās tehniskās prasības un administratīvās procedūras.

2. Atkāpjoties no šīs regulas III pielikumā (*Part-SFCL*) noteikto apliecību turētāju tiesībām, šādu apliecību turētāji var veikt lidojumus, kas minēti 3. panta 2. punkta a)–d) apakšpunktā, nenodrošinot atbilstību šīs regulas III pielikuma (*Part-SFCL*) SFCL.115. punkta a) apakšpunkta 3) punktam.

3. Dalībvalsts var atļaut studentpilotiem, kuri apmeklē planiera pilota apliecības (“*SPL*”) apmācības kursu, bez uzraudzības izmantot ierobežotas tiesības, pirms tie izpilda visas prasības, kas nepieciešamas *SPL* izdošanai saskaņā ar šīs regulas III pielikumu (*Part-SFCL*), ievērojot visus turpmāk norādītos nosacījumus:

- a) piešķirto tiesību tvēruma pamatā ir drošības riska novērtējums, kuru attiecīgā dalībvalsts veikusi, ņemot vērā apmācības apjomu, kas vajadzīgs, lai sasniegtu paredzēto pilota kompetences līmeni;
- b) tiesības ir ierobežotas šādi:
 - i) atļaujas piešķirējas dalībvalsts visa teritorija vai tās daļa; un
 - ii) planieri, kas reģistrēti atļaujas piešķirējā dalībvalstī;
- c) atļaujas turētāja, kurš piesakās *SPL* saņemšanai, pabeigto apmācību ieskaita, pamatojoties uz apstiprinātas mācību organizācijas (“*ATO*”) vai deklarētas mācību organizācijas (“*DTO*”) ieteikumu;
- d) dalībvalsts ik pēc 3 gadiem iesniedz Komisijai un Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūrai (“*EASA*”) ziņojumus un drošības riska novērtējumus;
- e) lai nodrošinātu pieņemamu aviācijas drošības līmeni un atbilstīgi rīkotos gadījumā, ja tiek konstatēts paaugstināts drošības risks vai jebkādas citas drošības problēmas, dalībvalstis uzrauga saskaņā ar šo punktu izdoto atļauju izmantošanu.

3.b pants

Esošās pilota apliecības un valsts parauga veselības apliecības

1. Planieru ekspluatācijai derīgas *Part-FCL* apliecības un ar tām saistītās tiesības, kvalifikācijas atzīmes un sertifikātus, ko dalībvalsts izdevusi pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas, uzskata par izdotām saskaņā ar šo regulu. Ja dalībvalstis atkārtoti izdod apliecības administratīvu iemeslu dēļ vai pēc apliecību turētāju pieprasījuma, tās aizstāj minētās apliecības ar apliecībām, kas atbilst Regulas (ES) Nr. 1178/2011 VI pielikumā (*Part-ARA*) noteiktajam formātam.

2. Ja dalībvalsts saskaņā ar 1. punktu atkārtoti izdod apliecības un ar tām saistītās tiesības, kvalifikācijas atzīmes un sertifikātus, dalībvalsts attiecīgā gadījumā:

- a) visas tiesības, kas līdz tam ir apstiprinātas *Part-FCL* apliecībās, pārnēs uz jauno apliecības formātu;
- b) akrobātisko lidojumu kvalifikācijas atzīmes, kas izdotas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) FCL.800. punktu, konvertē par paplašinātām akrobātisko lidojumu tiesībām saskaņā ar šīs regulas III pielikuma (*Part-SFCL*) SFCL.200. punkta c) apakšpunktu;
- c) pilota reģistrācijas žurnālā apstiprina ar *Part-FCL* apliecību saistītā lidojumu instruktora sertifikāta derīguma termiņu vai izdod līdzvērtīgu dokumentu. Pēc minētā derīguma termiņa beigām piloti izmanto instruktora tiesības tikai tad, ja tie atbilst šīs regulas III pielikuma (*Part-SFCL*) SFCL.360. punkta noteikumiem.

3. Turētājiem, kam ir tādas planieru ekspluatācijai derīgas valsts parauga apliecības, ko dalībvalsts izdevusi pirms šīs regulas III pielikuma (*Part-SFCL*) piemērošanas sākuma dienas, ir atļauts līdz 2021. gada 8. aprīlim turpināt savās apliecībās noteikto tiesību izmantošanu. Līdz minētajam datumam dalībvalstis minētās apliecības konvertē par *Part-SFCL* apliecībām un saistītajām kvalifikācijas atzīmēm, tiesībām un sertifikātiem saskaņā ar elementiem, kuri noteikti konvertācijas ziņojumā, kas atbilst Regulas (ES) Nr. 1178/2011 4. panta 4. un 5. punkta prasībām.

4. Pilotu valsts parauga veselības apliecības, kas saistītas ar šā panta 2. punktā noteikto apliecību un ko dalībvalsts izdevusi pirms šīs regulas III pielikuma (*Part-SFCL*) piemērošanas sākuma dienas, paliek spēkā līdz to nākamās derīguma termiņa pagarināšanas dienai vai līdz 2021. gada 8. aprīlim atkarībā no tā, kas iestājas agrāk. Šādu veselības apliecību derīguma termiņu pagarina atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1178/2011 IV pielikuma (*Part-MED*) prasībām.

3.c pants

Pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas sāktās apmācības ieskaitīšana

1. Izdodot *Part-SFCL* apliecības un ar tām saistītās tiesības, kvalifikācijas atzīmes vai sertifikātus saskaņā ar šīs regulas III pielikumu (*Part-SFCL*), apmācību, kas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*) sāka pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas, uzskata par atbilstīgu šīs regulas prasībām.

2. Apmācību, kas pirms šīs regulas vai Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) piemērošanas sākuma dienas sāka saskaņā ar Čikāgas konvencijas 1. pielikumu, ieskaita *Part-SFCL* apliecību izdošanas nolūkā, pamatojoties uz prasību izpildes ieskaitīšanas ziņojumu, ko dalībvalsts sagatavojusi, apspriežoties ar EASA.

3. Šā panta 2. punktā minētajā prasību izpildes ieskaitīšanas ziņojumā apraksta apmācības jomu, norāda *Part-FCL* prasības, kuru izpilde tiek ieskaitīta, un attiecīgā gadījumā norāda prasības, kuras pretendents jāizpilda, lai saņemtu *Part-FCL* apliecību. Ziņojumā iekļauj visu to dokumentu kopijas, kas vajadzīgi, lai apliecinātu apmācības jomu, kā arī to valsts noteikumu un procedūru kopijas, ar kurām saskaņā šī apmācība sāka.

3.d pants

Mācību organizācijas

1. Mācību organizācijas, kas īsteno apmācību šīs regulas 1. panta 1. punktā minēto pilota apliecību saņemšanai, nodrošina atbilstību Regulas (ES) Nr. 1178/2011 10.a panta prasībām.

2. Šā panta 1. punktā minētās mācību organizācijas, kurām pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas ir apstiprinājums, kas izdots saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 VII pielikumu (*Part-ORA*), vai kuras ir iesniegušas deklarāciju saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 VIII pielikumu (*Part-DTO*), vajadzības gadījumā vēlākais līdz 2021. gada 8. aprīlim pielāgo savas mācību programmas.

(*) Komisijas 2020. gada 4. marta Deleģētā regula (ES), (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta);

- 5) I pielikumu (*Part-DEF*) groza saskaņā ar šīs regulas I pielikumu;
- 6) II pielikumu (*Part-SAO*) groza saskaņā ar šīs regulas II pielikumu;
- 7) pievieno III pielikumu (*Part-SFCL*), kas noteikts šīs regulas III pielikumā.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

To piemēro no 2020. gada 8. aprīļa.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2020. gada 4. martā

Komisijas vārdā –
Priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

I PIELIKUMS

Regulas (ES) 2018/1976 I pielikumu "Definīcijas" (*Part-DEF*) groza šādi:

1) ievadteikumu aizstāj ar šādu:

"Šajā regulā piemēro turpmāk norādītās definīcijas un, ja vien termini šajā pielikumā nav definēti citādi, Komisijas Regulas (ES) Nr. 1178/2011 2. panta, kā arī minētās regulas I pielikuma (*Part-FCL*) FCL.010. punkta definīcijas:";

2) pielikuma 13. punktu aizstāj ar šādu:

"13. "nakts" ir laika periods no vakara civilās krēslas beigām līdz rīta civilās krēslas sākumam. Civilā krēsla beidzas vakarā, kad saules diska centrs atrodas 6° zem horizonta, un sākas no rīta, kad saules diska centrs atrodas 6° zem horizonta;"

3) pievieno šādu 14.–19. punktu:

"14. "prasmju pārbaude" ir prasmju apliecināšana, kas nepieciešama apliecības vai kvalifikācijas atzīmes izdošanai vai tiesību paplašināšanai, tostarp mutiski eksāmeni, ja tādi ir nepieciešami;

15. "kompetences novērtēšana" ir prasmju, zināšanu un attieksmes apliecināšana, kas nepieciešama, lai pirmo reizi izdotu instruktora vai eksaminētāja sertifikātu, pagarinātu tā derīguma termiņu vai sertifikātu atjaunotu;

16. "lidojuma laiks" ir:

- a) planieriem ar dzinējiekārtu lidojuma uzsākšanai un tūrisma motorplanieriem – kopējais laiks no brīža, kad gaisa kuģis sāk kustību, lai paceltos, līdz brīdim, kad tas lidojuma beigās apstājas;
- b) planieriem – kopējais laiks no brīža, kad planieris sāk kustību uz zemes, lai paceltos, līdz brīdim, kad planieris lidojuma beigās apstājas;

17. "kvalifikācijas pārbaude" ir prasmju apliecināšana, lai nodrošinātu atbilstību šajā regulā noteiktajām prasmju uzturēšanas prasībām, tostarp mutiski eksāmeni, ja tādi ir nepieciešami;

18. "patstāvīgs lidojums" ir lidojums, kura laikā studentpilots ir vienīgā persona gaisa kuģī;

19. "maršruta lidojums" ir lidojums ārpus redzamības līnijas vai attāluma, ko noteikusi kompetentā iestāde, no izlidošanas vietas, izmantojot standarta navigācijas procedūras."

II PIELIKUMS

Regulas (ES) 2018/1976 II pielikumu (PART-SAO) groza šādi:

- 1) SAO.GEN.125. punktu "Kapteiņa iecelšana" aizstāj ar šādu:

"SAO.GEN.125 Kapteiņa iecelšana

Ekspluatants par gaisa kuģa kapteini ieceļ personu, kam ir gaisa kuģa kapteiņa kvalifikācija saskaņā ar šīs regulas III pielikumu."

III PIELIKUMS

Pēc Regulas (ES) 2018/1976 II pielikuma pievieno šādu III pielikumu:

“III PIELIKUMS

PLANIERA LIDOJUMA APKALPES LOCEKĻU LICENCĒŠANAS PRASĪBAS

[PART-SFCL]

GEN APAKŠDAĻA

VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

SFCL.001 Darbības joma

Šajā pielikumā noteiktas prasības planiera pilota apliecības (“SPL”) un ar to saistīto tiesību, kvalifikācijas atzīmju un sertifikātu izdošanai, kā arī to derīguma un izmantošanas nosacījumi.

SFCL.005 Kompetentā iestāde

Šajā pielikumā kompetentā iestāde ir dalībvalsts norīkota iestāde, kurai persona lūdz izdot SPL vai ar to saistītās tiesības, kvalifikācijas atzīmes vai sertifikātus.

SFCL.015 Pieteikums SPL un ar to saistīto tiesību, kvalifikācijas atzīmju un sertifikātu saņemšanai un to izdošana, derīguma termiņa pagarināšana un atjaunošana

- a) Kompetentajai iestādei minētās kompetentās iestādes noteiktā formā un veidā iesniedz turpmāk norādītos dokumentus:
- 1) pieteikumu:
 - i) SPL un ar to saistīto kvalifikācijas atzīmju saņemšanai;
 - ii) SPL piešķirto tiesību paplašināšana, izņemot SFCL.115. punkta a) apakšpunkta 2) un 3) punktā, SFCL.155. punktā, SFCL.200. punktā un SFCL.215. punktā noteiktās tiesības;
 - iii) planieru lidojumu instruktora (“FI(S)”) sertifikāta saņemšana;
 - iv) planieru lidojumu eksaminētāja (“FE(S)”) sertifikāta izdošanai, derīguma termiņa pagarināšanai un atjaunošanai;
 - v) par SPL un ar to saistīto tiesību, kvalifikācijas atzīmju un sertifikātu grozījumiem, izņemot ii) apakšpunktā noteikto tiesību grozījumus; un
 - 2) ja kompetentā iestāde to pieprasījusi, attiecīgo SFCL.115. punkta d) apakšpunktā, SFCL.155. punkta b) apakšpunktā, SFCL.200. punkta f) apakšpunktā un SFCL.215. punkta d) apakšpunktā noteikto reģistrācijas žurnāla ierakstu kopiju.
- b) Šā punkta a) apakšpunktā norādītajiem pieteikumiem pievieno apliecinājumus, ka pretendents atbilst attiecīgajām prasībām, kas noteiktas šajā pielikumā un Regulas (ES) Nr. 1178/2011 IV pielikumā (*Part-MED*).
- c) Ar apliecību, kvalifikācijas atzīmi vai sertifikātu piešķirto tiesību ierobežojumu vai paplašināšanu apliecībā vai sertifikātā apstiprina kompetentā iestāde, izņemot attiecībā uz a) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunktā noteikto tiesību saņemšanu.
- d) Personai vienlaikus ir tikai viena SPL, kas izdota saskaņā ar šo pielikumu.
- e) Apliecības turētājs a) apakšpunktā norādītos pieteikumus iesniedz kompetentajai iestādei, ko norīkojusi dalībvalsts, kurā izdota kāda no tā apliecībām attiecīgi saskaņā ar šo pielikumu (*Part-SFCL*) vai Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*), vai Regulas (ES) 2018/395 III pielikumu (*Part-BFCL*).
- f) SPL turētājs var lūgt kompetentās iestādes nomainīt uz citas dalībvalsts norīkotu kompetento iestādi, bet šādā gadījumā jaunā kompetentā iestāde ir kompetentā iestāde attiecībā uz visām tā turējumā esošajām apliecībām.

- g) Pretendenti pieteikumus *SPL* un ar to saistīto kvalifikācijas atzīmju, tiesību vai sertifikātu saņemšanai iesniedz ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc tam, kad sekmīgi pabeigta prasmju pārbaude vai kompetences novērtēšana.

SFCL.030 Praktisko prasmju pārbaude

Prasmju pārbaudes pretendents prasmju pārbaudei pēc apmācības pabeigšanas iesaka *ATO* vai *DTO*, kas atbild par pretendentu izieto apmācību. *ATO* vai *DTO* iesniedz eksaminētājam mācību apguves datus.

SFCL.035 Lidojuma laika ieskaitīšana

Pretendenti, kuri piesakās uz *SPL* vai ar to saistītajām tiesībām, kvalifikācijas atzīmi vai sertifikātu, visu ar planieriem veikto patstāvīgo nolidojumu, nolidojumu ar instruktoru vai nolidojumu *PIC* statusā pilnā apjomā ieskaita kopējā lidojuma laikā, kas nepieciešams apliecības, tiesību, kvalifikācijas atzīmes vai sertifikāta saņemšanai.

SFCL.045 Pienākums nēsāt līdzī un uzrādīt dokumentus

- a) Izmantojot *SPL* piešķirtās tiesības, *SPL* turētājiem līdzī ir visi šādi dokumenti:
- 1) derīga *SPL*;
 - 2) derīga veselības apliecība;
 - 3) personu apliecinošs dokuments ar turētāja fotogrāfiju;
 - 4) reģistrācijas žurnāla dati, kas ir pietiekami, lai apliecinātu atbilstību šā pielikuma prasībām.
- b) Studentpilotiem visos patstāvīgajos maršruta lidojumos ir līdzī:
- 1) šā punkta a) apakšpunkta 2) un 3) punktā norādītie dokumenti;
 - 2) apliecinājums par SFCL.125. punkta a) apakšpunktā prasīto atļauju.
- c) *SPL* turētāji un studentpiloti bez nepamatotas kavēšanās uzrāda a) apakšpunktā norādītos dokumentus pārbaudei, ja to pieprasa kompetentās iestādes pilnvarots pārstāvis.
- d) Atkāpjoties no a) un b) apakšpunkta, tajos norādītos dokumentus var atstāt lidlaukā vai ekspluatācijas vietā tādu lidojumu laikā:
- 1) kuros iecerēts palikt lidlauka vai ekspluatācijas vietas redzamības lokā; vai
 - 2) kuri tiek veikti kompetentās iestādes noteiktā attālumā no lidlauka vai ekspluatācijas vietas.

SFCL.050 Lidojuma laika reģistrēšana

SPL turētāji un studentpiloti kompetentās iestādes noteiktā formā un veidā uztur ticamu informācijas reģistru par visiem veiktajiem lidojumiem.

SFCL.065 Tiesību ierobežojums pasažieru komercpārvadājumiem ar planieri *SPL* turētājiem vecumā no 70 gadiem

SPL turētāji, kas sasnieguši 70 gadu vecumu, neveic lidojumus planiera pilota statusā pasažieru komercpārvadājumos ar planieri.

SFCL.070 Apliecību, tiesību, kvalifikācijas atzīmju un sertifikātu ierobežošana, apturēšana un atsaukšana

- a) Kompetentā iestāde *SPL* vai ar to saistītās tiesības, kvalifikācijas atzīmes un sertifikātus, kas izdoti saskaņā ar šo pielikumu, var ierobežot, apturēt vai atsaukt saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 IV pielikumā (*Part-ARA*) noteiktajiem nosacījumiem un procedūrām, ja *SPL* turētājs neizpilda Regulas (ES) 2018/1139 IV pielikumā noteiktās pamatprasības vai šā pielikuma prasības, kā arī šīs regulas II pielikuma (*Part-SAO*) vai Regulas (ES) Nr. 1178/2011 IV pielikuma (*Part-MED*) prasības.

- b) Ja *SPL* turētāja apliecība, tiesības, kvalifikācijas atzīme vai sertifikāts ir ierobežoti, apturēti vai atsaukti, *SPL* turētājs nekavējoties atdod apliecību vai sertifikātu kompetentajai iestādei.

SPL APAKŠDAĻA

PLANIERA PILOTA APLIECĪBA (“*SPL*”)

SFCL.115 *SPL* – tiesības un nosacījumi

- a) Ja ir nodrošināta atbilstība SFCL.150. punktam, *SPL* piešķir tās turētājiem tiesības *PIC* statusā veikt šādus lidojumus ar planieriem:
- 1) nekomerciālus lidojumus bez atlīdzības;
 - 2) tostarp pasažieru pārvadājumus tikai tad, ja turētāji:
 - i) atbilst SFCL.160. punkta e) apakšpunktam; un
 - ii) vai nu:
 - A) pēc *SPL* saņemšanas ir veikuši vismaz 10 stundas nolidojuma vai 30 palaišanas vai pacelšanās un nosēšanās planiera *PIC* statusā un papildus tam vienu mācību lidojumu, kura laikā turētāji *FI(S)* apliecinājuši pasažieru pārvadājumiem vajadzīgo kompetenci; vai
 - B) ir saņēmuši *FI(S)* sertifikātu saskaņā ar *FI* apakšdaļu;
 - 3) lidojumus, kas nav norādīti 1) punktā, tikai tad, ja turētāji:
 - i) ir sasnieguši 18 gadu vecumu;
 - ii) pēc apliecības saņemšanas ir veikuši 75 stundas nolidojuma vai 200 palaišanas vai pacelšanās un nosēšanās planiera *PIC* statusā.
- b) Atkāpjoties no a) apakšpunkta, *SPL* turētāji ar instruktora vai eksaminētāja tiesībām var saņemt atlīdzību par:
- 1) lidošanas apmācības nodrošināšanu *SPL* vajadzībām;
 - 2) *SPL* saņemšanai nepieciešamo prasmju pārbaužu un kvalifikācijas pārbaužu veikšanu;
 - 3) apmācību, eksaminēšanu un pārbaudēm attiecībā uz tiesībām, kvalifikācijas atzīmēm un sertifikātiem, kas saistīti ar *SPL*.
- c) *SPL* turētāji izmanto *SPL* piešķirtās tiesības tikai tad, ja tie atbilst piemērojamajām prasmju uzturēšanas prasībām un ja tiem ir derīga veselības apliecība atbilstīgi izmantotajām tiesībām.
- d) Informāciju par veikto mācību lidojumu, kā noteikts a) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunkta A) punktā, ieraksta pilota reģistrācijas žurnālā un to paraksta par mācību lidojumu atbildīgais instruktors.

SFCL.120 *SPL* – minimālais vecums

SPL pretendentiem jābūt vismaz 16 gadus veciem.

SFCL.125 *SPL* – studentpilots

- a) Studentpiloti veic patstāvīgus lidojumus tikai tad, ja tiem ir attiecīga atļauja un ja lidojumu uzrauga *FI(S)*.
- b) Lai saņemtu atļauju veikt patstāvīgus lidojumus, studentpilotam jābūt vismaz 14 gadus vecam.

SFCL.130 *SPL* – apmācības kurss un pieredzes prasības

- a) *SPL* pretendenti apmācības kursu apgūst *ATO* vai *DTO*. Kurss ir pielāgots tam, kādas tiesības pretendents vēlas saņemt, un ietver šādus elementus:
- 1) teorētiskās zināšanas, kā noteikts SFCL.135. punktā;

2) vismaz 15 stundas lidošanas apmācības planjeros, tostarp vismaz:

- i) 10 stundas lidošanas apmācības instruktora pavadībā, kas attiecīgā gadījumā ietver lidošanas apmācību instruktora pavadībā, kā noteikts iv) apakšpunkta A) punktā vai v) apakšpunkta A) punktā;
- ii) divas stundas uzraudzīta patstāvīga nolidojuma;
- iii) 45 palaišanas vai pacelšanās un nosēšanās;
- iv) ja pretendents vēlas saņemt tiesības lidojumiem ar planieriem, izņemot TMG, – vismaz septiņas stundas lidošanas apmācības planjeros, izņemot TMG, tostarp vismaz:

A) trīs stundas lidošanas apmācības instruktora pavadībā;

B) vai nu:

a) vienu vismaz 50 km (27 NM) garu patstāvīgu maršruta lidojumu; vai

b) vienu vismaz 100 km (55 NM) garu maršruta lidojumu instruktora pavadībā, kuru, atkāpjoties no 2) punkta iv) apakšpunkta, var veikt ar TMG;

v) ja pretendents vēlas saņemt tiesības lidojumiem ar TMG, – vismaz sešas stundas lidošanas apmācības ar TMG, tostarp vismaz:

A) četras stundas lidošanas apmācības instruktora pavadībā;

B) vienu vismaz 150 km (80 NM) garu patstāvīgu maršruta lidojumu ar TMG, kura laikā veic vienu nosēšanos ar pilnīgu apstāšanos lidlaukā, kas nav izlidošanas lidlauks;

b) Pretendentiem, kam ir citas gaisa kuģu kategorijas pilota apliecība, izņemot gaisa balonu pilota apliecību, ieskaita 10 % no kopējā nolidojuma šāda gaisa kuģa PIC statusā, bet ne vairāk kā septiņas stundas. Prasību izpildes ieskaitīšana jebkurā gadījumā:

1) neiekļauj a) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunktā, a) apakšpunkta 2) punkta iv) apakšpunkta B) punktā un a) apakšpunkta 2) punkta v) apakšpunkta B) punktā noteiktās prasības; un

2) attiecībā uz a) apakšpunkta 2) punkta iii) apakšpunktu nepārsniedz 10 palaišanas vai pacelšanās un nosēšanās.

SFCL.135 SPL – teorētisko zināšanu eksāmens

a) Teorētiskās zināšanas

SPL pretendenti apliecina teorētisko zināšanu līmeni, kas atbilst tiesībām, kuras pretendents vēlas saņemt, šādā nolūkā nokārtojot šādus eksāmenus:

1) vispārīgi priekšmeti:

i) aviācijas tiesības;

ii) cilvēka veiktspēja;

iii) meteoroloģija;

iv) sakari;

2) specifiski priekšmeti, kas attiecas uz planieriem:

i) lidojumu principi;

ii) ekspluatācijas procedūras;

iii) lidojuma tehniskie raksturojumi un plānošana;

iv) vispārīgas zināšanas par gaisa kuģiem, kas saistītas ar planieriem;

v) navigācija.

b) Pretendenta pienākumi

- 1) Pretendents visus teorētisko zināšanu eksāmenus *SPL* saņemšanai kārto vienas un tās pašas dalībvalsts kompetentās iestādes atbildībā.
- 2) Pretendents teorētisko zināšanu eksāmenus kārto tikai pēc tās *ATO* vai *DTO* ieteikuma, kura atbild par pretendenta apmācības norisi, un tikai tad, kad apmierinošā līmenī ir apgūti teorētisko zināšanu mācību kursa attiecīgie elementi.
- 3) *ATO* vai *DTO* ieteikums ir derīgs 12 mēnešus. Ja minētajā termiņā pretendents nav kārtojis vismaz vienu teorētisko zināšanu eksāmenu priekšmetu, *ATO* vai *DTO* lemj par papildu apmācības nepieciešamību, ņemot vērā pretendenta vajadzības.

c) Prasības eksāmenu sekmīgai nokārtošanai

- 1) Pretendents ir sekmīgi nokārtojis teorētisko zināšanu eksāmenu, ja tas saņēmis vismaz 75 % no attiecīgajam priekšmetam noteiktā vērtējuma. Netiek piemērota vērtējuma samazināšana par nepareizām atbildēm.
- 2) Ja šajā pielikumā nav noteikts citādi, uzskata, ka pretendents ir sekmīgi nokārtojis *SPL* saņemšanai nepieciešamos teorētisko zināšanu eksāmenus, ja 18 mēnešu laikā kopš tā kalendārā mēneša beigām, kurā pretendents pirmo reizi mēģināja nokārtot eksāmenu, tas ir sekmīgi nokārtojis visus nepieciešamos teorētisko zināšanu eksāmenu priekšmetus.
- 3) Ja pretendents kādu no teorētisko zināšanu eksāmenu priekšmetiem nav sekmīgi nokārtojis četros mēģinājumos vai ja pretendents 2) punktā minētajā termiņā nav sekmīgi nokārtojis visus priekšmetus, tad pretendents vēlreiz kārto visu teorētisko zināšanu eksāmenu priekšmetu kopumu.
- 4) Pirms atkārtotas teorētisko zināšanu eksāmenu kārtošanas pretendents pabeidz papildu apmācību *ATO* vai *DTO*. Attiecīgā *ATO* vai *DTO* nosaka apmācības apjomu un jomu, ņemot vērā pretendenta vajadzības.

d) Derīguma termiņš

Sekmīgi nokārtoti teorētisko zināšanu eksāmeni ir derīgi 24 mēnešus no dienas, kad pretendents sekmīgi nokārtojis teorētisko zināšanu eksāmenus saskaņā ar c) apakšpunkta 2) punktu.

SFCL.140 *SPL* – teorētisko zināšanu prasību izpildes ieskaitīšana

Teorētisko zināšanu prasību izpildi vispārīgajos priekšmetos, kas norādīti SFCL.135. punkta a) apakšpunkta 1) punktā, *SPL* pretendentiem ieskaita, ja:

- a) pretendentam ir apliecība saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*) vai Regulas (ES) 2018/395 III pielikumu (*Part-BFCL*); vai
- b) pretendents SFCL.135. punkta d) apakšpunktā noteiktajā termiņā ir sekmīgi nokārtojis teorētisko zināšanu eksāmenus a) apakšpunktā norādītās apliecības saņemšanai.

SFCL.145 *SPL* – praktisko prasmju pārbaude

- a) *SPL* pretendenti prasmju pārbaudē apliecina spēju planieri *PIC* statusā veikt nepieciešamās procedūras un manevrus tādā kompetences līmenī, kas atbilst tiesībām, kuras pretendents vēlas saņemt.
- b) Pretendenti kārto prasmju pārbaudi ar planieri, izņemot *TMG*, vai ar *TMG* atbilstīgi tiesībām, kuras pretendenti vēlas saņemt, un ar nosacījumu, ka apmācības kursā saskaņā ar SFCL.130. punktu bija ietverti attiecīgajam gaisa kuģim vajadzīgie mācību elementi. Pretendents, kas apguvis apmācības kursu, kurā ietverti gan planieriem, gan *TMG* vajadzīgie mācību elementi, var kārtot divas prasmju pārbaudes – vienu ar planieri, izņemot *TMG*, un vienu ar *TMG* –, lai iegūtu tiesības attiecībā uz abām gaisa kuģu kategorijām.
- c) Lai varētu kārtot prasmju pārbaudi *SPL* saņemšanai, pretendents vispirms sekmīgi nokārto nepieciešamos teorētisko zināšanu eksāmenus.

- d) Prasības eksāmenu sekmīgai nokārtošanai
- 1) Prasmju pārbaudi sadala vairākās daļās, aptverot visus planiera lidojuma posmus.
 - 2) Ja pretendents nenokārto kādu no pārbaudes daļas punktiem, visu pārbaudes daļu uzskata par nenokārtotu. Ja pretendents nenokārto tikai vienu pārbaudes daļu, tas vēlreiz kārto tikai attiecīgo daļu. Ja pretendents nenokārto vairākas pārbaudes daļas, pretendents vēlreiz jākārto visa pārbaude.
 - 3) Ja saskaņā ar 2) punktu pretendents prasmju pārbaude ir jākārto vēlreiz un tas nenokārto kādu no pārbaudes daļām – tostarp iepriekšējā mēģinājumā nokārtotu daļu –, pretendents vēlreiz jākārto visa pārbaude.
- e) Ja pretendents divos mēģinājumos nav nokārtojis visas pārbaudes daļas, tas apgūst papildu praktisko apmācību.

SFCL.150 SPL – tiesības attiecībā uz planieri un TMG

- a) Ja SFCL.145. punktā noteiktā prasmju pārbaude nokārtota ar planieri, izņemot TMG, SPL piešķirtās tiesības attiecas tikai uz planieri, izņemot TMG.
- b) Šā punkta a) apakšpunktā noteiktajā gadījumā SPL piešķirtās tiesības pēc pieteikuma iesniegšanas paplašina, attiecinot uz TMG, ja pilots ir:
- 1) ATO vai DTO apguvis SFCL.130. punkta a) apakšpunkta 2) punkta v) apakšpunktā noteiktos mācību elementus;
 - 2) nokārtojis prasmju pārbaudi, lai apliecinātu pienācīga līmeņa praktiskās prasmes lidojumos ar TMG. Prasmju pārbaudē pretendents eksaminētājam apliecina arī pienācīga līmeņa teorētiskās zināšanas par TMG šādos priekšmetos:
 - i) lidojumu principi;
 - ii) ekspluatācijas procedūras;
 - iii) lidojuma tehniskie raksturojumi un plānošana;
 - iv) vispārīgas zināšanas par gaisa kuģiem; un
 - v) navigācija.
- c) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*) izdotas apliecības turētājiem pilnā apjomā ieskaita b) apakšpunkta prasību izpildi, ar nosacījumu, ka turētājiem ir:
- 1) klases kvalifikācijas atzīme lidojumiem ar TMG; vai
 - 2) tiesības attiecībā uz TMG, un tie ir izpildījuši Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) FCL.140.A punktā noteiktās prasmju uzturēšanas prasības.
- d) Ja SFCL.145. punktā noteiktā prasmju pārbaude nokārtota ar TMG, SPL piešķirtās tiesības attiecas tikai uz TMG.
- e) Šā punkta d) apakšpunktā noteiktajā gadījumā SPL piešķirtās tiesības pēc pieteikuma iesniegšanas paplašina, attiecinot uz planieri, ja pilots ir:
- 1) ATO vai DTO apguvis SFCL.130. punkta a) apakšpunkta 2) punkta iv) apakšpunktā noteiktos mācību elementus un veicis vismaz 15 palaišanas un nosēšanās ar planieri, izņemot TMG; un
 - 2) nokārtojis prasmju pārbaudi, lai apliecinātu pienācīga līmeņa praktiskās prasmes lidojumos ar planieri, izņemot TMG. Prasmju pārbaudē pretendents eksaminētājam apliecina arī pienācīga līmeņa teorētiskās zināšanas par planieri, izņemot TMG, šādos priekšmetos:
 - i) lidojumu principi;
 - ii) ekspluatācijas procedūras;
 - iii) lidojuma tehniskie raksturojumi un plānošana;

- iv) vispārīgas zināšanas par gaisa kuģiem; un
 - v) navigācija.
- f) Informāciju par veikto apmācību, kā noteikts b) apakšpunkta 1) punktā un e) apakšpunkta 1) punktā, ieraksta pilota reģistrācijas žurnālā un to paraksta par apmācību atbildīgās ATO vai DTO mācību daļas vadītājs.

SFCL.155 SPL – palaišanas metodes

- a) SPL turētāji, izmantojot savas tiesības, pielieto tikai tās palaišanas metodes, kuras tie apguvuši īpašā apmācībā vai nu apmācības kursa laikā saskaņā ar SFCL.130. punktu vai SFCL.150. punkta e) apakšpunkta 1) punktu, vai papildu apmācības laikā, ko instruktors nodrošina pēc SPL izdošanas. Šī īpašā apmācība ietver šādus elementus:
- 1) attiecībā uz palaišanu ar vinčas palīdzību un ievēkot ar automobili – vismaz 10 palaišanas lidošanas apmācībā instruktora pavadībā un piecas patstāvīgas palaišanas instruktora uzraudzībā;
 - 2) attiecībā uz palaišanu, izmantojot ievīlcēju lidmašīnu, vai planieriem ar patstāvīgu palaišanu – vismaz piecas palaišanas lidošanas apmācībā instruktora pavadībā un piecas patstāvīgas palaišanas instruktora uzraudzībā. Attiecībā uz planieriem ar patstāvīgu palaišanu lidošanas apmācību instruktora pavadībā var veikt ar TMG;
 - 3) attiecībā uz palaišanu, izmantojot gumijas trosi (amortizatoru) – vismaz trīs palaišanas lidošanas apmācībā instruktora pavadībā vai patstāvīgas palaišanas instruktora uzraudzībā; un
 - 4) attiecībā uz citām palaišanas metodēm – apmācībā saskaņā ar kompetentās iestādes prasībām.
- b) Informāciju par veikto apmācību, kā noteikts a) apakšpunktā, ieraksta pilota reģistrācijas žurnālā un to attiecīgā gadījumā paraksta par apmācību atbildīgās ATO vai DTO mācību daļas vadītājs vai par apmācību atbildīgais instruktors.
- c) Lai uzturētu spēkā katras palaišanas metodes tiesības un saskaņā ar a) un b) apakšpunkta prasībām, SPL turētāji iepriekšējos divos gados ir veikuši vismaz piecas palaišanas, izņemot palaišanu, izmantojot gumijas trosi (amortizatoru), ar šo metodi veicot tikai divas palaišanas. Planieriem ar patstāvīgu palaišanu var izmantot patstāvīgo palaišanu vai pacelšanos TMG, vai abu šo metožu apvienojumu.
- d) Ja SPL turētāji nav izpildījuši c) apakšpunkta prasības, tad, lai atjaunotu savas tiesības, tie veic papildu palaišanas lidojumus instruktora pavadībā vai patstāvīgos lidojumus instruktora uzraudzībā.

SFCL.160 SPL – prasmju uzturēšanas prasības

- a) Attiecībā uz planieriem, izņemot TMG

SPL turētāji izmanto SPL piešķirtās tiesības, izņemot attiecībā uz TMG, tikai tad, ja 24 mēnešos pirms plānotā lidojuma tie:

- 1) ar planieriem veikuši vismaz piecas stundas nolidojuma PIC statusā vai lidojumos instruktora pavadībā vai patstāvīgos lidojumos FI(S) uzraudzībā, tostarp ar planieriem, izņemot TMG, veikuši vismaz:
 - i) 15 palaišanas; un
 - ii) divus mācību lidojumus FI(S) pavadībā; vai
- 2) FE(S) klātbūtnē nokārtojuši kvalifikācijas pārbaudi ar planieri, izņemot TMG; kvalifikācijas pārbaudes pamatā ir prasmju pārbaude SPL vajadzībām;

- b) Attiecībā uz TMG

SPL turētāji izmanto tiesības attiecībā uz TMG tikai tad, ja 24 mēnešos pirms plānotā lidojuma tie:

- 1) ir veikuši vismaz 12 stundas nolidojuma PIC statusā vai lidojumos instruktora pavadībā vai patstāvīgos lidojumos FI(S) uzraudzībā, tostarp ar TMG veikuši vismaz:
 - i) sešas stundas nolidojuma;
 - ii) 12 pacelšanās un nosēšanās; un
 - iii) mācību lidojumu, kura kopējais laiks ir vismaz viena stunda, instruktora pavadībā; vai

- 2) ir nokārtojuši kvalifikācijas pārbaudi eksaminētāja klātbūtnē; kvalifikācijas pārbaudes pamatā ir prasmju pārbaude, kā noteikts SFCL.150. punkta b) apakšpunkta 2) punktā.
- c) SPL turētāji, kuriem ir tiesības veikt lidojumus ar TMG un kuriem ir arī apliecība, kas ietver tiesības veikt lidojumus ar TMG saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) noteikumiem, ir atbrīvoti no b) apakšpunkta prasību izpildes.
- d) Informāciju par veiktajiem lidojumiem instruktora pavadībā, lidojumiem uzraudzībā un mācību lidojumiem, kā noteikts a) apakšpunkta 1) punktā un b) apakšpunkta 1) punktā, un par nokārtoto kvalifikācijas pārbaudi, kā noteikts a) apakšpunkta 2) punktā un b) apakšpunkta 2) punktā, ieraksta pilota reģistrācijas žurnālā un to paraksta – a) apakšpunkta 1) punktā un b) apakšpunkta 1) punktā noteiktajā gadījumā – atbildīgais FI(S) vai – a) apakšpunkta 2) punktā un b) apakšpunkta 2) punktā noteiktajā gadījumā – atbildīgais FE(S).
- e) Pasažieru pārvadājumi
- SPL turētāji pārvadā pasažierus tikai tad, ja tie iepriekšējās 90 dienās PIC statusā veikuši vismaz:
- 1) trīs palaišanas ar planieriem, izņemot TMG, ja pasažierus plānots pārvadāt ar planieriem, izņemot TMG; vai
 - 2) trīs pacelšanās un nosēšanās ar TMG, ja pasažierus plānots pārvadāt ar TMG. Lai veiktu pasažieru pārvadājumus naktī ar TMG, vismaz viena no šīm pacelšanās un nosēšanās reizēm jāveic naktī.

ADD APAKŠDAĻA

PAPILDU KVALIFIKĀCIJAS ATZĪMES UN TIESĪBAS

SFCL.200 Akrobātisko lidojumu tiesības

- a) SPL turētāji akrobātiskos lidojumus ar planieriem, kuru dzinēji ir apturēti, ja tādi ir, vai d) un e) apakšpunktā noteiktajā gadījumā ar planieriem, kuru dzinēji darbojas, veic tikai tad, ja tiem ir attiecīgas akrobātisko lidojumu tiesības saskaņā ar šo punktu.
- b) Akrobātisko lidojumu pamattiesības:
- 1) ļauj to turētājam veikt akrobātiskos lidojumus, aprobežojoties ar šādiem manevriem:
 - i) augstuma uzņemšana un pikēšana 45 grādu slīpumā, ko izpilda kā akrobātisku manevru;
 - ii) cilpas uz iekšu (*inside loops*);
 - iii) *wingover* manevrs;
 - iv) astotnieks (*lazy eight*);
 - v) grīstes (*spins*);
 - 2) tiek ietvertas SPL piešķirtajās tiesībās pēc tam, kad pilots:
 - i) pēc SPL saņemšanas ir veicis vismaz 30 stundas nolidojuma vai 120 palaišanas planiera PIC statusā;
 - ii) apguvis apmācības kursu, ko nodrošina ATO vai DTO un kas ietver:
 - A) teorētisko zināšanu mācības atbilstīgi tiesībām, kuras pretendents vēlas saņemt;
 - B) akrobātisko lidojumu apmācību par 1) punktā noteiktajiem manevriem.
- c) Paplašinātas akrobātisko lidojumu tiesības:
- 1) ļauj to turētājam veikt akrobātiskos lidojumus, neaprobežojoties ar b) apakšpunkta 1) punktā noteiktajiem manevriem;
 - 2) tiek ietvertas SPL piešķirtajās tiesībās pēc tam, kad pilots:
 - i) ir izpildījis b) apakšpunkta 2) punkta i) apakšpunkta prasības;
 - ii) apguvis apmācības kursu, ko nodrošina ATO vai DTO un kas ietver:
 - A) teorētisko zināšanu mācības atbilstīgi tiesībām, kuras pretendents vēlas saņemt;
 - B) vismaz piecas stundas vai 20 lidojumus akrobātisko lidojumu apmācībā.

- d) Akrobātisko lidojumu pamattiesības vai paplašinātas akrobātisko lidojumu tiesības ietver akrobātiskos lidojumus ar planieriem, kuru dzinēji darbojas, ja pilots apmācības kursa laikā attiecīgi saskaņā ar b) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunktu vai c) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunktu ir apguvis akrobātisko lidojumu apmācību ar planieriem, kuru dzinēji darbojas.
- e) *SPL* piešķirtās tiesības ietver paplašinātas akrobātisko lidojumu tiesības lidojumiem ar *TMG*, kurus darbina ar dzinēju, ja pilotam ir vai ir bijusi arī akrobātisko lidojumu kvalifikācijas atzīme saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) FCL.800. punktu, tostarp tiesības veikt akrobātiskos lidojumus ar *TMG*.
- f) Informāciju par veikto apmācību, kā noteikts b) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunktā vai c) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunktā, ieraksta pilota reģistrācijas žurnālā un to paraksta par apmācību atbildīgās *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs.

SFCL.205 Planiera vilkšanas un reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīme

- a) *SPL* turētāji, kuriem ir tiesības veikt lidojumus ar *TMG*, velk planierus vai reklāmkarogus tikai tad, ja tiem ir attiecīga planiera vilkšanas vai reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīme saskaņā ar šo punktu.
- b) Planiera vilkšanas kvalifikācijas atzīmes pretendenti:
 - 1) pēc *TMG* tiesību saņemšanas ir veikuši vismaz 30 stundas nolidojuma *PIC* statusā un 60 pacelšanās un nosēšanās ar *TMG*;
 - 2) apguvuši apmācības kursu, ko nodrošina *ATO* vai *DTO* un kas ietver:
 - i) teorētisko zināšanu mācības par planiera vilkšanas lidojumiem un procedūrām;
 - ii) vismaz 10 mācību lidojumus, velkot planieri, tostarp vismaz 5 mācību lidojumus instruktora pavadībā;
 - iii) ja *SPL* turētāja tiesības attiecas tikai uz *TMG* saskaņā ar SFCL.150. punkta d) apakšpunktu, – piecus iepazīšanās lidojumus ar planieri, kuru palaiž gaisa kuģis.
- c) Reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīmes pretendenti:
 - 1) pēc *TMG* tiesību saņemšanas ir veikuši vismaz 100 stundas nolidojuma un 200 pacelšanās un nosēšanās *PIC* statusā ar *TMG*;
 - 2) apguvuši apmācības kursu, ko nodrošina *ATO* vai *DTO* un kas ietver:
 - i) teorētisko zināšanu mācības par reklāmkaroga vilkšanas lidojumiem un procedūrām;
 - ii) vismaz 10 mācību lidojumus, velkot reklāmkarogu, tostarp vismaz 5 mācību lidojumus instruktora pavadībā.
- d) Planiera vilkšanas kvalifikācijas atzīmes vai reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīmes pretendenti saskaņā ar šo punktu, kuriem jau ir planiera vilkšanas vai reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīme saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) FCL.805. punkta b) apakšpunktu vai kuri ir izpildījuši visas prasības minētās kvalifikācijas atzīmes saņemšanai:
 - 1) saņem ieskaiti pilnā apjomā b) vai c) apakšpunkta prasību izpildei nolūkā iegūt, attiecīgi, planiera vilkšanas vai reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīmi, ja pretendentu attiecīgā vilkšanas kvalifikācijas atzīme, kā noteikts d) apakšpunktā, ietver tiesības veikt vilkšanu ar *TMG*; vai
 - 2) ar *TMG* ir veikuši vismaz trīs mācību lidojumus instruktora pavadībā, kuri aptver, attiecīgi, visu planiera vilkšanas vai reklāmkaroga vilkšanas mācību programmu.
- e) Informāciju par apmācības kursa pabeigšanu, kā noteikts b) apakšpunkta 2) punktā, c) apakšpunkta 2) punktā un d) apakšpunkta 2) punktā, ieraksta reģistrācijas žurnālā un to paraksta, attiecīgi, par apmācību atbildīgās *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs vai par apmācību atbildīgais instruktors.
- f) Lai izmantotu planiera vilkšanas vai reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīmes piešķirtās tiesības, kvalifikācijas atzīmes turētājs iepriekšējos divos gados ir veicis vismaz piecus vilkšanas lidojumus.
- g) Ja planiera vilkšanas kvalifikācijas atzīmes turētājs nav izpildījis f) apakšpunkta prasības, pirms tiesību izmantošanas atsākšanas tas veic trūkstošos vilkšanas lidojumus instruktora pavadībā vai instruktora uzraudzībā.

SFCL.210 Kvalifikācijas atzīme lidojumiem ar TMG naktī

- a) *SPL* turētāji, kuriem ir tiesības veikt lidojumus ar *TMG*, izmanto *TMG* tiesības *VFR* apstākļos naktī tikai tad, ja tiem ir kvalifikācijas atzīme lidojumiem ar *TMG* naktī saskaņā ar šo punktu.
- b) Pretendenti uz kvalifikācijas atzīmi lidojumiem ar *TMG* naktī vispirms apgūst apmācības kursu *ATO* vai *DTO*. Apmācības kursā ir:
 - 1) teorētisko zināšanu mācības par lidojumiem vizuālo lidojumu noteikumu (*VFR*) apstākļos naktī;
 - 2) vismaz piecas stundas nolidojuma ar *TMG* naktī, tostarp vismaz trīs stundas nolidojuma ar instruktoru, ietverot vismaz:
 - i) vienu stundu maršruta lidojuma navigācijas, tostarp vismaz vienu vismaz 50 km (27 NM) garu maršruta lidojumu instruktora pavadībā;
 - ii) piecas patstāvīgas pacelšanās; un
 - iii) piecas patstāvīgas nosēšanās ar pilnīgu apstāšanos.
- c) Lai pabeigtu apmācību naktī, *SPL* turētājs vispirms apgūst instrumentālo lidojumu pamatapmācību, kas nepieciešama privātpilota apliecības (*PPL*) saņemšanai saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) noteikumiem.
- d) Pretendenti uz kvalifikācijas atzīmi lidojumiem ar *TMG* naktī saskaņā ar šo punktu pilnā apjomā ieskaita b) un c) apakšpunkta prasību izpildi, ja tiem ir kvalifikācijas atzīme lidojumiem naktī saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) FCL.810. punktu vai ja tie ir izpildījuši visas prasības minētās kvalifikācijas atzīmes saņemšanai.

SFCL.215 Tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri

- a) *SPL* turētāji lido mākoņos ar planieri tikai tad, ja:
 - 1) visi dzinēji ir apturēti, ja tādi ir; un
 - 2) tiem ir tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri saskaņā ar šo punktu.
- b) *SPL* piešķirtās tiesības ietver tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri tikai tad, ja pilots:
 - 1) pēc apliecības saņemšanas ir lidojis vismaz 30 stundas planiera *PIC* statusā;
 - 2) apguvis vismaz apmācības kursu, ko nodrošina *ATO* vai *DTO* un kas ietver:
 - i) teorētisko zināšanu mācības;
 - ii) vismaz divas stundas lidošanas apmācības instruktora pavadībā planieros, kuru dzinēji ir apturēti, ja tādi ir, vadot gaisa kuģi tikai ar instrumentu palīdzību. Tomēr ne vairāk kā 50 % lidošanas apmācības instruktora pavadībā var veikt ar *TMG*, kurus darbina ar dzinēju, ar nosacījumu, ka šos mācību lidojumus veic vizuālajos meteoroloģiskajos apstākļos (*VMC*).
- c) Lai iegūtu tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri, *SPL* turētājs, kuram ir arī instrumentālo lidojumu pamatlīmeņa kvalifikācijas atzīme (*BIR*) vai *IR(A)* saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) vai kurš ir izpildījis visas prasības, lai saņemtu vienu no minētajām kvalifikācijas atzīmēm:
 - 1) saņem ieskaiti pilnā apjomā b) apakšpunkta 2) punkta i) apakšpunkta prasību izpildei;
 - 2) Atkāpjoties no b) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunkta, apgūst vismaz vienu stundu lidošanas apmācības instruktora pavadībā planieri, vadot gaisa kuģi tikai ar instrumentu palīdzību.
- d) Informāciju par apmācības kursa pabeigšanu, kā noteikts attiecīgi b) apakšpunkta 2) punktā vai c) apakšpunkta 2) punktā, ieraksta reģistrācijas žurnālā un to paraksta par apmācību atbildīgās *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs.
- e) *SPL* turētāji izmanto tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri tikai tad, ja divu gadu laikā pirms paredzētā lidojuma mākoņos tie ir veikuši vismaz vienu stundu nolidojuma vai piecus lidojumus *PIC* statusā, izmantojot tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri.

- f) Ja *SPL* turētāji, kuriem ir tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri, nav izpildījuši e) apakšpunkta prasības, bet vēlas atsākt izmantot tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri, tie:
- 1) nokārto kvalifikācijas pārbaudi *FE(S)* klātbūtnē; vai
 - 2) veic e) apakšpunktā noteikto papildu nolidojumu vai lidojumus *FI(S)* pavadībā.
- g) *SPL* turētājiem, kuriem ir tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri un arī *BIR* vai *IR(A)* saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*), pilnā apjomā ieskaita e) apakšpunkta prasību izpildi.

FI APAKŠDAĻA

LIDOJUMU INSTRUKTORI

1. iedaļa

Vispārīgas prasības

SFCL.300 Lidojumu instruktora sertifikāts

a) Vispārīgi noteikumi

Instruktors vada lidošanas apmācību planierī tikai tad, ja:

- 1) tam ir:
 - i) *SPL*, ietverot tiesības, kvalifikācijas atzīmes un sertifikātus, attiecībā uz ko nodrošināma lidošanas apmācība;
 - ii) attiecīgajai apmācībai atbilstīgs planieru lidojumu instruktora (*FI(S)*) sertifikāts, kas izdots saskaņā ar šo apakšdaļu;
- 2) tam ir tiesības lidošanas apmācības laikā veikt planiera *PIC* funkcijas.

b) Apmācība, ko nodrošina ārpus dalībvalstu teritorijas

- 1) Atkāpjoties no a) apakšpunkta 1) punkta, gadījumā, ja lidošanas apmācību nodrošina saskaņā ar šo pielikumu (*Part-SFCL*) apstiprināta apmācības kursa laikā ārpus teritorijas, kas ir dalībvalstu atbildībā saskaņā ar Čikāgas konvenciju, kompetentā iestāde izdod lidojumu instruktora sertifikātu pretendenta, kuram ir planiera pilota apliecība, kas atbilst Čikāgas konvencijas 1. pielikumam, ar nosacījumu, ka pretendents:
 - i) ir ieguvis vismaz apliecību, attiecīgā gadījumā ietverot tiesības, kvalifikācijas atzīmes vai sertifikātus, kas ir līdzvērtīgi tiem, attiecībā uz kuriem pretendents ir pilnvarots pildīt instruktora funkcijas;
 - ii) atbilst šajā apakšdaļā noteiktajām prasībām *FI(S)* sertifikāta izdošanai ar attiecīgajām instruktora tiesībām;
 - iii) kompetentajai iestādei ir apliecinājis pienācīga līmeņa zināšanas par Eiropas aviācijas drošības noteikumiem, kuras pretendents ļauj īstenot instruktora tiesības saskaņā ar šo pielikumu.
- 2) Sertifikāts attiecas tikai uz lidošanas apmācības nodrošināšanu:
 - i) ārpus teritorijas, kas ir dalībvalstu atbildībā saskaņā ar Čikāgas konvenciju;
 - ii) studentpilotam, kas pietiekami labi pārvalda valodu, kādā tiek nodrošināta lidošanas apmācība.

2. iedaļa

Planieru lidojumu instruktora sertifikāts – *FI(S)*

SFCL.315 *FI(S)* sertifikāts – tiesības un nosacījumi

- a) Ja ir nodrošināta pretendenta atbilstība SFCL.320. punkta noteikumiem un izpildīti turpmāk norādītie nosacījumi, izdod *FI(S)* sertifikātu ar tiesībām vadīt lidošanas apmācību šādām vajadzībām:
- 1) *SPL*;

- 2) papildu tiesības lidojumiem ar planieri saskaņā ar SFCL.150. punkta e) apakšpunktu;
- 3) palaišanas metodes saskaņā ar SFCL.155. punktu, ar nosacījumu, ka pretendents *PIC* statusā ir veicis:
 - i) attiecībā uz palaišanu, izmantojot ievilcēju lidmašīnu, – vismaz 30 palaišanas; vai
 - ii) attiecībā uz palaišanu, izmantojot vinču, – vismaz 50 palaišanas;
- 4) papildu *TMG* tiesības saskaņā ar SFCL.150. punkta b) apakšpunktu, ar nosacījumu, ka pretendents ir:
 - i) veicis vismaz 30 stundas nolidojuma *PIC* statusā ar *TMG*;
 - ii) apguvis apmācību, kā noteikts SFCL.330. punkta b) apakšpunkta 2) punktā;
 - iii) tādām *FI(S)*, kas kvalificēts saskaņā ar 7) punktu un kuru iecēlis *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs, ir apliecinājis spēju vadīt mācības ar *TMG*;
- 5) akrobātisko lidojumu pamattiesības, paplašinātas akrobātisko lidojumu tiesības vai tiesības lidojumiem mākoņos ar planieri vai planiera vilkšanas vai reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīme, ar nosacījumu, ka pretendents ir:
 - i) gadījumā, ja apmācība tiek veikta akrobātisko lidojumu pamattiesību vai paplašinātu akrobātisko lidojumu tiesību vajadzībām, – ir ieguvis paplašinātas akrobātisko lidojumu tiesības saskaņā ar SFCL.200. punkta c) apakšpunktu;
 - ii) tādām *FI(S)*, kas kvalificēts saskaņā ar a) apakšpunkta 7) punktu un kuru iecēlis *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs, ir apliecinājis spēju vadīt mācības attiecīgo tiesību vai kvalifikācijas atzīmes vajadzībām;
- 6) lidojumi ar *TMG* naktī, ar nosacījumu, ka pretendents:
 - i) atbilst nakts lidojumu pieredzes prasībām, kas noteiktas SFCL.160. punkta e) apakšpunkta 2) punktā;
 - ii) tādām *FI(S)*, kas kvalificēts saskaņā ar 7) punktu un kuru iecēlis *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs, ir apliecinājis spēju vadīt mācības ar *TMG* naktī;
- 7) *FI(S)* sertifikāts ar nosacījumu, ka pretendents:
 - i) lidošanas apmācībā ir veicis vismaz 50 lidojumu stundas vai 150 palaišanas ar planieriem;
 - ii) saskaņā ar procedūru, ko šādā nolūkā izstrādājusi kompetentā iestāde, tādām *FI(S)*, kas kvalificēts saskaņā ar šo apakšpunktu un kuru iecēlis *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs, ir apliecinājis spēju vadīt mācības *FI(S)* sertifikāta vajadzībām;
- b) Šā punkta a) apakšpunktā norādītās tiesības ietver tiesības vadīt lidošanas apmācību šādām vajadzībām:
 - 1) attiecīgās apliecības, tiesību, kvalifikācijas atzīmju vai sertifikāta izdošana; un
 - 2) attiecīgā gadījumā, to derīguma termiņa pagarināšana, atjaunošana vai atbilstība šajā pielikumā noteiktajām attiecīgajām prasmju uzturēšanas prasībām.

SFCL.320 *FI(S)* sertifikāts – priekšnosacījumi un prasības

FI(S) sertifikāta pretendenti:

- a) ir vismaz 18 gadus veci;
- b) atbilst SFCL.300. punkta a) apakšpunkta 1) punkta i) apakšpunkta un 2) punkta prasībām;
- c) ir veikuši 100 stundas nolidojuma un 200 palaišanas *PIC* statusā ar planieriem.
- d) *ATO* vai *DTO* ir pabeiguši instruktora apmācības kursu saskaņā ar SFCL.330. punktu; un
- e) ir sekmīgi izturējuši kompetences novērtēšanu saskaņā ar SFCL.345. punktu.

SFCL.325 FI(S) kompetence un novērtējums

Pretendenti uz FI(S) sertifikātu nodrošina apmācību šādu kompetenču iegūšanai:

- a) mācību resursu sagatavošana;
- b) mācību procesu veicinoša klimata veidošana;
- c) zināšanu nodošanas prasmes;
- d) apdraudējuma un kļūdu pārvaldības (TEM) un apkalpes resursu pārvaldības (CRM) integrēšana;
- e) laika pārvaldība mācību mērķu sasniegšanai;
- f) mācību procesa sekmēšana;
- g) apmācāmās personas snieguma novērtēšana;
- h) progresu uzraudzīšana un izvērtēšana;
- i) mācību sesiju izvērtēšana; un
- j) ziņojuma sagatavošana par sasniegto rezultātu.

SFCL.330 FI(S) – apmācības kurss

- a) Pretendenti uz FI(S) sertifikātu 12 mēnešu laikā pirms apmācības kursa sākšanas ATO vai DTO sekmīgi iztur īpašu pirmsiestāšanās novērtēšanu, kuras mērķis ir novērtēt pretendenta spēju apgūt attiecīgo kursu.
- b) FI(S) apmācības kurss ietver:
 - 1) attiecībā uz planieriem, izņemot TMG:
 - i) SFCL.325. punktā noteiktos elementus;
 - ii) 25 stundas mācīšanas un mācīšanās;
 - iii) 30 stundas teorētisko zināšanu mācību, tostarp pārbaudes mācību gaitā;
 - iv) lidošanas apmācību, kas ietver vismaz sešas stundas, no kurām ne vairāk kā trīs stundas var veikt ar TMG, vai 20 palaišanas;
 - 2) turklāt, ja FI(S) sertifikāta piešķirtās tiesības ietvers SFCL.315. punkta a) apakšpunkta 4) un 6) punktā noteiktās tiesības, – vismaz sešas stundas lidošanas apmācības instruktora pavadībā ar TMG.
- c) Pretendenti, kuriem jau ir instruktora sertifikāts saskaņā ar Regulas (ES) 2018/395 III pielikumu (*Part-BFCL*) vai Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*), pilnā apjomā ieskaita b) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunkta prasību izpildi.
- d) Ja pilots, kam ir vai ir bijis FI(A), (H) vai (As), piesakās FI(S) sertifikāta saņemšanai, tam ieskaita 18 stundas b) apakšpunkta 1) punkta iii) apakšpunkta prasību izpildei.

SFCL.345 FI(S) – kompetences novērtēšana

- a) Pretendenti uz FI(S) sertifikātu sekmīgi iztur kompetences novērtēšanu, lai saskaņā ar SFCL.415. punkta c) apakšpunktu kvalificētam eksaminētājam apliecinātu spēju nodrošināt studentpilota mācību vadīšanu nolūkā sasniegt SPL izdošanai vajadzīgo līmeni.
- b) Novērtēšanā ietilpst:
 - 1) SFCL.325. punktā aprakstīto kompetenču apliecināšana attiecībā uz pirmslidojuma un pēclidojuma instruktāžu un teorētisko zināšanu mācību vadīšanu;
 - 2) mutisks teorētisko zināšanu eksāmens uz zemes, pirmslidojuma un pēclidojuma instruktāža un instruktāžas spēju apliecināšana lidojuma laikā ar planieri;
 - 3) atbilstīgi uzdevumi instruktora kompetenču novērtēšanai.

- c) Kompetences novērtēšanu nolūkā pirmo reizi izdot *FI(S)* sertifikātu veic ar planieriem, izņemot *TMG*.

SFCL.350 *FI(S)* – tiesību ierobežojumi

- a) *FI(S)* tiesības ierobežo, attiecinot tikai uz lidošanas apmācības vadīšanu tāda *FI(S)* uzraudzībā, kura tiesības nav ierobežotas un kuru šim nolūkam izraudzījies *ATO* vai *DTO*, šādos gadījumos:
- 1) *SPL* izdošanai;
 - 2) *SPL* piešķirto tiesību paplašināšanai, iekļaujot papildu planiera vai *TMG* tiesības saskaņā ar SFCL.150. punktu;
 - 3) *SPL* piešķirto tiesību paplašināšanai, iekļaujot papildu palaišanas metodes saskaņā ar SFCL.155. punktu; un
 - 4) akrobātisko lidojumu pamattiesību, paplašinātu akrobātisko lidojumu tiesību vai tiesību lidojumiem mākoņos ar planieri vai planiera vilkšanas vai reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācijas atzīmes vajadzībām.
- b) Vadot apmācību uzraudzībā saskaņā ar a) apakšpunktu, *FI(S)* nav tiesību atļaut studentpilotam veikt pirmo patstāvīgo lidojumu vai pirmo patstāvīgo maršruta lidojumu.
- c) Šā punkta a) un b) apakšpunktā noteiktos ierobežojumus svīturo no *FI(S)* sertifikāta pēc tam, kad *FI(S)* ir veicis lidošanas apmācību, kas ietver vismaz 15 stundas vai 50 palaišanas, aptverot visus planiera lidojuma posmus. Ja *FI(S)*, kura tiesības ir ierobežotas, atbilst SFCL.330. punkta b) apakšpunkta 2) punkta noteikumiem, 5 no šīm 15 stundām var veikt ar *TMG* un 15 no šīm 50 palaišanas reizēm var aizstāt ar pacelšanos un nosēšanos ar *TMG*.

SFCL.360 *FI(S)* sertifikāts – prasmju uzturēšanas prasības

- a) *FI(S)* sertifikāta turētājs izmanto sava sertifikāta piešķirtās tiesības tikai tad, ja pirms paredzētās minēto tiesību izmantošanas tas:
- 1) iepriekšējos trīs gados:
 - i) *ATO*, *DTO* vai kompetentajā iestādē ir pabeidzis instruktora prasmju atsvaidzināšanas kursu, kura laikā turētājs apguvis teorētisko zināšanu nolūkā atsvaidzināt un atjaunināt planiera lidojumu instruktoriem vajadzīgās zināšanas; un
 - ii) vadot lidošanas apmācību *FI(S)* statusā, ir veicis vismaz:
 - A) 30 stundas; vai
 - B) 60 palaišanas vai pacelšanās un nosēšanās; un
 - 2) iepriekšējos deviņos gados saskaņā ar procedūru, ko šādā nolūkā izstrādājusi kompetentā iestāde, tādām *FI(S)*, kas kvalificēts saskaņā ar SFCL.315. punkta a) apakšpunkta 7) punktu un kuru iecēlis *ATO* vai *DTO* mācību daļas vadītājs, ir apliecinājis spēju vadīt mācības ar planieriem.
- b) Stundas, kas *FE(S)* statusā nolidotas prasmju pārbaužu, kvalifikācijas pārbaužu un kompetences novērtēšanas laikā, pilnā apmērā ieskaita a) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunkta prasību izpildei.
- c) Ja *FI(S)* sertifikāta turētājs nav veicis mācību lidojumu *FI(S)* uzraudzībā un atbilstīgi *FI(S)* prasībām saskaņā ar a) apakšpunkta 2) punktu, tas neizmanto *FI(S)* sertifikāta piešķirtās tiesības, pirms nav sekmīgi izturējis kompetences novērtēšanu saskaņā ar SFCL.345. punktu.
- d) Lai atsāktu *FI(S)* sertifikāta piešķirto tiesību izmantošanu, *FI(S)* sertifikāta turētājs, kas nav izpildījis visas a) apakšpunkta prasības, izpilda SFCL.345. punkta a) apakšpunkta 1) punkta i) apakšpunkta prasības.

FE APAKŠDAĻA

LIDOJUMU EKSAMINĒTĀJI

1. iedaļa

Vispārīgas prasības**SFCL.400 Planieru lidojumu eksaminētāja sertifikāti**

a) Vispārīgi noteikumi

Eksaminētājs prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes vai kompetences novērtēšanu saskaņā ar šo pielikumu veic tikai, tad ja:

1) tam ir:

- i) SPL, ietverot tiesības, kvalifikācijas atzīmes un sertifikātus, attiecībā uz ko tas ir pilnvarots vadīt prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes vai kompetences novērtēšanu, un tiesības vadīt attiecīgās mācības;
- ii) FE(S) sertifikāts, ietverot tiesības atbilstīgi veicamajai prasmju pārbaudei, kvalifikācijas pārbaudei vai kompetences novērtēšanai, kas izdots saskaņā ar šo apakšdaļu;

2) tas ir pilnvarots prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes vai kompetences novērtēšanas laikā planierī rīkoties PIC statusā.

b) Eksaminācija, ko vada ārpus dalībvalstu teritorijas

1) Atkāpjoties no a) apakšpunkta 1) punkta, gadījumā, ja prasmju pārbaudes un kvalifikācijas pārbaudes veic ārpus teritorijas, kas ir dalībvalstu atbildībā saskaņā ar Čikāgas konvenciju, kompetentā iestāde izdod eksaminētāja sertifikātu pretendenta, kuram ir planiera pilota apliecība, kas atbilst Čikāgas konvencijas 1. pielikumam, ar nosacījumu, ka pretendents:

- i) ir ieguvis vismaz apliecību, attiecīgā gadījumā ietverot tiesības, kvalifikācijas atzīmes vai sertifikātus, kas ir līdzvērtīgi tiem, attiecībā uz kuriem pretendents ir pilnvarots veikt prasmju pārbaudes vai kvalifikācijas pārbaudes;
- ii) atbilst attiecīgā eksaminētāja sertifikāta izdošanas prasībām, kas noteiktas šajā apakšdaļā;
- iii) kompetentajai iestādei ir apliecinājis pienācīga līmeņa zināšanas par Savienības aviācijas drošības noteikumiem, kuras ļauj īstenot eksaminētāja tiesības saskaņā ar šo pielikumu.

2) Sertifikāts, kas minēts 1) punktā, attiecas tikai uz prasmju pārbaudi un kvalifikācijas pārbaudi veikšanu:

- i) ārpus teritorijas, kas ir dalībvalstu atbildībā saskaņā ar Čikāgas konvenciju; un
- ii) pilotam, kas pietiekami labi pārvalda valodu, kādā tiek veikta pārbaude.

SFCL.405 Tiesību ierobežojumi saistībā ar personisku ieinteresētību

Planieru lidojumu eksaminētājs nevada:

- a) tāda pretendenta prasmju pārbaudi vai kompetences novērtēšanu apliecības, kvalifikācijas atzīmes vai sertifikāta izdošanas vajadzībām, kuram eksaminētājs nodrošinājis vairāk nekā 50 % lidošanas apmācības, kas vajadzīga, lai saņemtu apliecību, kvalifikācijas atzīmi vai sertifikātu, attiecībā uz kuru tiek veikta prasmju pārbaude vai kompetences novērtēšana; vai
- b) prasmju pārbaudi, kvalifikācijas pārbaudi vai kompetences novērtēšanu, ja eksaminētājs uzskata, ka viņa objektivitāte, iespējams, ir ietekmēta.

SFCL.410 Prasmju pārbaude, kvalifikācijas pārbaude un kompetences novērtēšanas vadīšana

- a) Vadot prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes un kompetences novērtēšanu, planieru lidojumu eksaminētājs veic visu turpmāk minēto:
- 1) nodrošina, ka saziņa ar pretendentu tiek veikta bez valodas barjerām;
 - 2) pārliecinās, ka pretendents atbilst visām šajā pielikumā noteiktajām kvalifikācijas, apmācības un pieredzes prasībām tādas apliecības, tiesību, kvalifikācijas atzīmes vai sertifikāta izdošanai, derīguma termiņa pagarināšanai vai atjaunošanai, attiecībā uz ko prasmju pārbaude, kvalifikācijas pārbaude vai kompetences novērtēšana tiek kārtota;
 - 3) informē pretendentu par sekām, ko rada nepilnīgas, neprecīzas vai nepatiesas informācijas sniegšana par pretendenta apmācību un lidojumu pieredzi.
- b) Pēc prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes vai kompetences novērtēšanas planieru lidojumu eksaminētājs:
- 1) informē pretendentu par prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes vai kompetences novērtēšanas rezultātiem;
 - 2) ja ir sekmīgi izturēta kompetences novērtēšana derīguma termiņa pagarināšanai vai atjaunošanai, pretendenta apliecībā vai sertifikātā apstiprina jauno derīguma beigu datumu, ja par pretendenta apliecību atbildīgā kompetentā iestāde ir devusi attiecīgu pilnvarojumu;
 - 3) pretendentam izsniedz parakstītu ziņojumu par prasmju pārbaudi, kvalifikācijas pārbaudi vai kompetences novērtēšanu un bez kavēšanās iesniedz ziņojuma kopijas par pretendenta apliecību atbildīgajai kompetentajai iestādei un kompetentajai iestādei, kas izdevusi eksaminētāja sertifikātu. Ziņojumā iekļauj:
 - i) paziņojumu, ka planieru lidojumu eksaminētājs no pretendenta ir saņēmis informāciju par pretendenta pieredzi un apmācību un ka eksaminētājs uzskata šo pieredzi un apmācību par atbilstīgu šā pielikuma piemērojamajām prasībām;
 - ii) apstiprinājumu, ka ir veikti visi nepieciešamie manevri un uzdevumi, kā arī informāciju par teorētisko zināšanu mutisko eksāmenu, ja tāds ticis kārtots. Ja kāds no punktiem minētajās kategorijās nav nokārtots, eksaminētājs norāda šāda novērtējuma iemeslu;
 - iii) prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes vai kompetences novērtēšanas rezultātu;
 - iv) paziņojumu, ka planieru lidojumu eksaminētājs ir izskatījis un piemērojis pretendenta kompetentās iestādes valsts procedūras un prasības, ja kompetentā iestāde, kas atbildīga par pretendenta apliecību, nav tā pati, kas izdevusi eksaminētāja sertifikātu;
 - v) planieru lidojumu eksaminētāja sertifikāta kopiju, kurā norādīta planieru lidojumu eksaminētāja tiesību darbības joma, ja tiek veikta tāda pretendenta prasmju pārbaude, kvalifikācijas pārbaude vai kompetences novērtēšana, kura kompetentā iestāde nav tā pati, kas izdevusi eksaminētāja sertifikātu.
- c) Planieru lidojumu eksaminētājs piecus gadus saglabā protokolus ar informāciju par visām vadītajām prasmju pārbaudēm, kvalifikācijas pārbaudēm un kompetences novērtēšanu un to rezultātiem.
- d) Pēc pieprasījuma, ko veic par planieru lidojumu eksaminētāja sertifikātu atbildīgā kompetentā iestāde vai par pretendenta apliecību atbildīgā kompetentā iestāde, planieru lidojumu eksaminētāji iesniedz visus protokolus, ziņojumus un jebkādu citu informāciju, kas nepieciešama uzraudzības veikšanai.

2. iedaļa**Planieru lidojumu eksaminētāja sertifikāts – FE(S)****SFCL.415 FE(S) sertifikāts – tiesības un nosacījumi**

Ja ir nodrošināta pretendenta atbilstība SFCL.420. punkta noteikumiem un izpildīti turpmāk norādītie nosacījumi, pēc pieteikuma iesniegšanas izdod FE(S) sertifikātu ar tiesībām vadīt:

- a) prasmju pārbaudes un kvalifikācijas pārbaudes SPL vajadzībām, ar nosacījumu, ka pretendents ar planieriem, izņemot TMG, ir veicis 300 stundas nolidojuma pilota statusā, tostarp lidošanas apmācību, kas ietver 150 stundas vai 300 palaišanas;

- b) prasmju pārbaudes *SPL* piešķirto tiesību paplašināšanai, attiecinot uz *TMG* saskaņā ar *SFCL.150.* punkta e) apakšpunktu, ar nosacījumu, ka pretendents ar planieriem ir veicis 300 stundas nolidojuma, tostarp 50 stundas lidošanas apmācības ar *TMG*;
- c) kompetences novērtēšanu *FI(S)* sertifikātu izdošanai attiecībā uz planieriem, ar nosacījumu, ka pretendents ir:
 - 1) ir veicis vismaz 500 stundas nolidojuma pilota statusā ar planieriem, tostarp, ja *FE(S)* sertifikāta piešķirtās tiesības tiks izmantotas:
 - i) planieros, izņemot *TMG*, – vismaz 10 stundas vai 30 palaišanas, apmācot pretendentu uz *FI(S)* sertifikātu planieros, izņemot *TMG*;
 - ii) *TMG*, – vismaz 10 stundas vai 30 pacelšanās un nosēšanās, apmācot pretendentu uz *FI(S)* sertifikātu ar *TMG*;
 - 2) apguvis īpašu apmācību eksaminētāja standartizācijas kursā saskaņā ar *SFCL.430.* punktu.

SFCL.420 *FE(S)* sertifikāts – priekšnosacījumi un prasības

FE(S) sertifikāta pretendenti:

- a) atbilst *SFCL.400.* punkta a) apakšpunkta 1) punkta i) apakšpunkta un 2) punkta prasībām;
- b) ir apguvuši *FE(S)* standartizācijas kursu saskaņā ar *SFCL.430.* punktu;
- c) ir sekmīgi izturējuši kompetences novērtēšanu saskaņā ar *SFCL.445.* punktu.
- d) ir apliecinājuši attiecīgu sagatavotību saistībā ar *FE(S)* sertifikāta piešķirtajām tiesībām; un
- e) ir apliecinājuši, ka trīs iepriekšējo gadu laikā tiem nav piemērotas nekādas sankcijas par neatbilstību Regulai (ES) 2018/1139 un tās deleģētajiem un īstenošanas aktiem, tostarp nav apturēta, ierobežota vai atsaukta neviena no pretendenta apliecībām, kvalifikācijas atzīmēm vai sertifikātiem, kas izdoti saskaņā ar šo pielikumu, Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*) vai Regulas (ES) 2018/395 III pielikumu (*Part-BFCL*).

SFCL.430 *FE(S)* sertifikāts – standartizācijas kurss

- a) *FE(S)* sertifikāta pretendenti apgūst standartizācijas kursu, ko nodrošina vai nu kompetentā iestāde, vai *ATO* vai *DTO* un ko apstiprinājusi minētā kompetentā iestāde.
- b) Standartizācijas kurss ir pielāgots atbilstīgi tiesībām, kuras planieru lidojumu eksaminētājs vēlas saņemt, un tajā ir teorētiskā un praktiskā apmācība, tostarp vismaz:
 - 1) divu prasmju pārbaudi, kvalifikācijas pārbaudi vai kompetences novērtēšanu vadīšana *SPL* vai ar to saistīto kvalifikācijas atzīmju vai sertifikātu vajadzībām;
 - 2) apmācība par piemērojamajām šā pielikuma prasībām un piemērojamajām gaisa kuģu ekspluatācijas prasībām, prasmju pārbaudi, kvalifikācijas pārbaudi un kompetences novērtēšanas vadīšanu un attiecīgo dokumentu un ziņojumu sagatavošanu;
 - 3) instruktāža par šādiem jautājumiem:
 - i) valstu administratīvās procedūras;
 - ii) personas datu aizsardzības prasības;
 - iii) eksaminētāja atbildība;
 - iv) eksaminētāja apdrošināšana pret nelaimes gadījumiem;
 - v) valstu nodevas; un
 - vi) informācija par to, kā iegūstama i)–v) apakšpunktā ietvertā informācija, ja tiek veikta tāda pretendenta prasmju pārbaude, kvalifikācijas pārbaude vai kompetences novērtēšana, kura kompetentā iestāde nav tā pati, kas izdevusi eksaminētāja sertifikātu.

- c) *FE(S)* sertifikāta turētājs nevada tāda pretendenta prasmju pārbaudi, kvalifikācijas pārbaudi vai kompetences novērtēšanu, kura kompetentā iestāde nav tā pati, kas izdevusi eksaminētāja sertifikātu, ja vien tas nav izskatījis jaunāko pieejamo informāciju par pretendenta kompetentās iestādes attiecīgajām valsts procedūrām.

SFCL.445 *FE(S)* sertifikāts – kompetences novērtēšana

Pretendents, kas vēlas pirmo reizi saņemt *FE(S)* sertifikātu, savu kompetenci *FE(S)* statusā apliecina kompetentās iestādes inspektoram vai vadošajam eksaminētājam, kuru šim nolūkam īpaši pilnvarojusi par *FE(S)* sertifikātu atbildīgā kompetentā iestāde. Kompetences novērtēšanas laikā pretendents vada prasmju pārbaudi, kvalifikācijas pārbaudi vai kompetences novērtēšanu, kas aptver instruktāžu, prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes vai kompetences novērtēšanas vadīšanu un tās personas novērtēšanu, kuras pārbaude vai novērtēšana tiek veikta, mutisko iztaujāšanu un reģistrācijas dokumentu sagatavošanu.

SFCL.460 *FE(S)* sertifikāts – derīgums, derīguma termiņa pagarināšana un atjaunošana

- a) *FE(S)* sertifikāts ir derīgs piecus gadus.
- b) *FE(S)* sertifikāta derīguma termiņu pagarina, ja tā turētājs:
- 1) *FE(S)* sertifikāta derīguma termiņa laikā ir pabeidzis eksaminētāja prasmju atsvaidzināšanas kursu, kuru nodrošina vai nu kompetentā iestāde, vai ATO vai DTO un kuru apstiprinājusi minētā kompetentā iestāde, un kura laikā sertifikāta turētājs apguvis teorētisko zināšanu mācības nolūkā atsvaidzināt un atjaunināt planieru lidojumu eksaminētājiem vajadzīgās zināšanas;
 - 2) iepriekšējos 24 mēnešos pirms sertifikāta derīguma termiņa beigām kompetentās iestādes inspektoram vai eksaminētājam, kuru šim nolūkam īpaši pilnvarojusi par *FE(B)* sertifikātu atbildīgā kompetentā iestāde, ir apliecinājis spēju vadīt prasmju pārbaudes, kvalifikācijas pārbaudes vai kompetences novērtēšanu.
- c) *FE(S)* sertifikāta turētājs, kuram ir arī viens vai vairāki citu gaisa kuģu kategoriju eksaminētāja sertifikāti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*) vai Regulas (ES) 2018/395 III pielikumu (*Part-BFCL*), vienojoties ar kompetento iestādi, var panākt visu tā turējumā esošo eksaminētāja sertifikātu apvienotu derīguma termiņa pagarinājumu.
- d) Ja *FE(S)* sertifikāta derīguma termiņš ir beidzies, tā turētājs, pirms tas var atsākt *FE(S)* sertifikāta piešķirto tiesību izmantošanu, izpilda b) apakšpunkta 1) punkta un SFCL.445. punkta prasības.
- e) *FE(S)* sertifikāta derīguma termiņu var pagarināt vai sertifikātu var atjaunot tikai tad, ja pretendents ir apliecinājis pastāvīgu atbilstību SFCL.410. punkta prasībām, kā arī SFCL.420. punkta d) un e) apakšpunkta prasībām.”
-